

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาโภชนาการมีอยู่ในทุกประเทศ ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนาจะมีความแตกต่างก็เฉพาะชนิดและความรุนแรงของปัญหา รวมทั้งสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหานั้น ๆ จากการสำรวจความเสี่ยงต่อการมีภาวะโภชนาการของนักเรียนประเทศสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 2005 พบว่า นักเรียนมีความเสี่ยงร้อยละ 15.7 ในประเทศเม็กซิโก อียิปต์ และกลุ่มแอฟริกาใต้พบว่านักเรียนมีความเสี่ยงต่อการมีภาวะโภชนาการเกินใกล้เคียงกับประเทศสหรัฐอเมริกาจากข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศที่มีฐานะเศรษฐกิจไม่ดีหรือยากจน จะมีความเสี่ยงต่อการมีภาวะโภชนาการเกินมากกว่าประเทศที่มีเศรษฐกิจดี (Popkin อ้างถึงใน ลัดดา เหมาะสุวรรณ, 2551) และจากการสำรวจนักเรียนในแถบเอเชียที่มีอายุระหว่าง 11-17 ปี จำนวน 2,877 คน ในกรุงเทพมหานคร ประเทศอิหร่าน เมื่อ ค.ศ. 2004-2005 พบว่า นักเรียนที่น้ำหนักเกินและอ้วนร้อยละ 21.1 และ 7.8 ตามลำดับ (รังสรรค์ ตั้งตรงจิตร, 2550, หน้า 25-31)

สำหรับประเทศไทยใน พ.ศ. 2546 พบภาวะการขาดสารอาหารของเด็กอายุ 12-14 ปี โดยเด็กเป็นโรคโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก ร้อยละ 15.7 จะพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ยังเป็นโรคขาดวิตามินบี 2 ร้อยละ 5.7 มีภาวะเตี้ย ร้อยละ 9.5 เพราะขาดโปรตีนและพลังงาน และในปี 2547 พบว่า ภาวะการขาดอาหารเรื้อรังในเขตชนบทมากกว่าเขตเมือง โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กระทรวงสาธารณสุข, กรมอนามัย, กองโภชนาการ, 2549, หน้า 311-312)

ผลการสำรวจปัญหาภาวะโภชนาการเกินในเด็กวัยเรียน ที่มีอายุระหว่าง 1-18 ปี ของโครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งศึกษากลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชน

ไทยจำนวน 9,488 คน เป็นเด็กและเยาวชนอยู่ในภาคใต้จำนวน 2,000 คน พบภาวะอ้วน ร้อยละ 7.4 (รัศมี สังข์ทอง และอารีรักษ์ พิษณุพลย์, 2551, หน้า 40) จากผลดังกล่าว ส่งผลให้การเรียนของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตเทศบาลอำเภอหาดใหญ่ในกลุ่มเด็กที่มีน้ำหนักเกินจะมีการเรียนต่ำกว่าเด็กที่มีน้ำหนักปกติเมื่อติดตามไป 2 ปี ในปี 2546 ปรากฏว่า เด็กที่มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นจะมีผลการเรียนเกรดเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่อ้วน และผลดังกล่าวยังส่งผลต่อเนื่องไปถึงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งคนทั่วไปมักเข้าใจว่าวัยเด็กอ้วนแต่เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นจะผอมลงได้เอง เมื่อศึกษาทบทวนจากผลการวิจัยที่ติดตามเด็กอ้วนไประยะยาว พบว่าหนึ่งในสามหรือมีอัตราการตายครึ่งหนึ่งของเด็กที่อ้วนในวัยเรียนจะยังคงอ้วนอยู่เหมือนเดิมเมื่อเป็นผู้ใหญ่ ในกลุ่มนี้มีอัตราการตาย อัตราการเกิดโรคหัวใจ โรคหลอดเลือด และโรคหลอดเลือดในสมองอุดตันมากกว่าประชากรทั่วไป (อุมาพร สุทัศน์วรุฒิ และพิภพ จิริภิญโญ, 2547, หน้า 168)

ภาวะโภชนาการเกินหรือโรคอ้วนทำให้มีผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ด้านร่างกายมีโอกาสเป็นโรคหลายชนิดมากกว่าคนทั่วไป เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน นิ้วและถุงน้ำดีอักเสบ คนอ้วนมักมีความผิดปกติของไขมันในเลือด เป็นต้นเหตุทำให้หลอดเลือดแดงแข็งตีบ คนที่อ้วนมาก ๆ ผิวหนังบริเวณข้อพับจะเสียดสีกันจนเกิดเป็นโรคผิวหนังอักเสบ ส่วนผลกระทบด้านจิตใจและสังคม หนุ่มสาวที่อ้วน อาจรู้สึกเป็นปมด้อยหรือกลัวใจเพราะขาดความสนใจจากเพศตรงข้าม นอกจากนี้ยังถูกสังคมดูถูกว่าปล่อยปะละเลยเรื่องสุขภาพและอาจเป็นอุปสรรคทางอาชีพ เพราะคนที่อ้วนมาก ๆ มักเฉื่อยชา ทำให้เสียเปรียบในการพิจารณาเข้าทำงาน

เด็กวัยเรียนจัดเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะก้าวอย่างสู่วัยรุ่น เด็กวัยนี้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วจึงควรมีภาวะโภชนาการและพฤติกรรมกรบริโภคอาหารปกติทั้งประเภทที่ให้พลังงานและโปรตีนอย่างเพียงพอและเหมาะสม การขาดโปรตีนในเด็กวัยเรียนแม้จะไม่รุนแรง แต่ก็ส่งผลต่อการเจริญเติบโตที่ช้าลง (อุไรพร จิตต์แจ้ง, 2542, หน้า 3) นอกจากนี้ เสาวนีย์ จักรพิทักษ์ (2528, หน้า 54) กล่าวว่า เด็กวัยนี้ต้องการพลังงานและสารอาหารเช่นเดียวกับเด็กวัยก่อนเรียนแต่ปริมาณมากกว่า เพราะเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและสติปัญญาเร็ว แต่ถ้าได้รับสารอาหารไม่เพียงพอจะก่อให้เกิดภาวะทุพโภชนาการ

ส่งผลให้มีสุขภาพอ่อนแอเจ็บป่วยได้ง่าย ขาดเรียนบ่อย ขาดความกระตือรือร้นและไม่มีสมาธิในการเรียน อาหารและโภชนาการจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียนและยังมีส่วนในการพัฒนาร่างกาย กระดูก ฟัน กล้ามเนื้อ ระบบต่าง ๆ จิตใจและสมอง

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าทั้งภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ภาวะโภชนาการเกินและโรคอ้วน ล้วนส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพของเด็กวัยเรียนทั้งสิ้น ซึ่งจากการศึกษาและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน และปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อภาวะโภชนาการคือ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กวัยเรียน (วารจกณา บุตรศรี, 2538, หน้า 138; สุณีย์ มุณีปภา, 2531, หน้า 49) โดยพบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารจะส่งผลโดยตรงต่อปริมาณและคุณค่าของอาหารที่เด็กได้รับ กล่าวคือ ถ้าเด็กได้รับอาหารไม่เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพจะส่งผลให้เกิดภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์ ในทางตรงกันข้ามหากเด็กได้รับอาหารในปริมาณที่มากเกินไปเกินความต้องการของร่างกายแล้วจะส่งผลทำให้เกิดภาวะโภชนาการเกิน นอกจากนี้พฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กวัยเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ หลายปัจจัย เช่น รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ขนาดของครอบครัวรวมถึงการได้รับคำแนะนำจากบิดามารดาในการเลือกรับประทานอาหาร เป็นต้น

จังหวัดชุมพร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแตกต่างกันทั้งในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าสภาพความเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิตของประชากรแตกต่างกันทั้งการศึกษา รายได้ และการเลี้ยงดูบุตร ฯลฯ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้อาจส่งผลต่อภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคต่อบุตรหลานที่อยู่ในวัยเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อให้ทราบถึงภาวะโภชนาการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียน อันเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน รวมถึงหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางจัดทำโครงการส่งเสริมภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เยาวชนของประเทศชาติเจริญเติบโตอย่างมี

ศักยภาพเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชาย-หญิง กำลังศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2552 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวนประชากรทั้งสิ้น 674 คน

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2, 2552, หน้า 2)

2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 ในการศึกษาภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดสัดส่วนของร่างกาย (anthropometric assessment) ได้แก่ การวัดส่วนสูง และชั่งน้ำหนัก และประเมินภาวะโภชนาการที่ได้จากการวัดน้ำหนักและส่วนสูงในเด็กนักเรียน โดยเปรียบเทียบกับกราฟส่วนสูงต่ออายุ (H/A) น้ำหนักต่ออายุ (W/A) และน้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) ของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547

2.2 ในการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรมีเนื้อหาเกี่ยวกับ

2.2.1 การบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่

2.2.2 การบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษและให้คุณค่าทางโภชนาการน้อย

2.2.3 การบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ

3.1.1 สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา ขนาดของครอบครัว รายได้ของบิดามารดา

3.1.2 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะโภชนาการ หมายถึง สภาวะการเจริญเติบโตทางร่างกายของเด็กนักเรียนที่ประเมินโดยใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) ส่วนสูงต่ออายุ (H/A) น้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) และนำมาเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียน ของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547 ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการออกเป็น 3 ระดับ คือ ภาวะโภชนาการปกติ ภาวะโภชนาการต่ำ ภาวะโภชนาการเกิน

1.1 ภาวะโภชนาการปกติ หมายถึง เด็กนักเรียนที่ประเมินโดยใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) ส่วนสูงต่ออายุ (H/A) น้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง $+2 SD$ ถึง $-2 SD$ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียนของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547

1.2 ภาวะโภชนาการต่ำ หมายถึง เด็กนักเรียนที่ประเมินโดยใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) ส่วนสูงต่ออายุ (H/A) น้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) อยู่ในเกณฑ์ระหว่างต่ำกว่า $-2 SD$ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียนของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547

1.3 ภาวะโภชนาการเกิน หมายถึง เด็กนักเรียนที่ประเมินโดยใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) ส่วนสูงต่ออายุ (H/A) น้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) อยู่ในเกณฑ์ระหว่างสูงกว่า $+2 SD$ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกราฟการเจริญเติบโตของเด็กวัยเรียนของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2547

2. สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจ หมายถึง ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุดที่บิดาจบการศึกษา แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ (1) ประถมศึกษา (2) มัธยมศึกษาหรือปวช. (3) ปวส. หรืออนุปริญญา (4) ปริญญาตรีขึ้นไป

2.2 ระดับการศึกษาของมารดา หมายถึง ระดับวุฒิการศึกษาสูงสุดที่มารดา จบการศึกษา แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม คือ (1) ประถมศึกษาปีที่ (2) มัธยมศึกษาหรือปวช. (3) ปวส. หรืออนุปริญญา (4) ปริญญาตรีขึ้นไป

2.3 อาชีพของบิดา หมายถึง งานที่บิดาทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (2) เกษตรกรรม/รับจ้างทั่วไป (3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

2.4 อาชีพของมารดา หมายถึง งานที่มารดาทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (2) เกษตรกรรม/รับจ้างทั่วไป (3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

2.5 ขนาดของครอบครัว หมายถึง จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัว เดียวกับนักเรียนในปัจจุบัน แบ่งเป็น

2.5.1 ครอบครัวขนาดเล็ก หมายถึง มีบุคคลในครอบครัวต่ำกว่า 5 คน

2.5.2 ครอบครัวขนาดกลาง หมายถึง มีบุคคลในครอบครัว 5-7 คน

2.5.3 ครอบครัวขนาดใหญ่ หมายถึง มีบุคคลในครอบครัว มากกว่า 7 คน

2.6 รายได้ของบิดามารดา หมายถึง รายได้เฉลี่ยสูงสุดของบิดามารดา รวมกันต่อเดือน แบ่งออกเป็น

2.6.1 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

2.6.2 รายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน

2.6.3 รายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน

2.6.4 รายได้ 30,001-40,000 บาทต่อเดือน

2.6.5 รายได้ 40,001 ขึ้นไป

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนเพศชายและหญิงที่ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

4. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกชนิดของ อาหารและความถี่ในการบริโภคอาหารของเด็กนักเรียน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา 3 ด้าน ประกอบไปด้วย อาหารหลัก 5 หมู่ อาหารที่ให้คุณค่าทางโภชนาการน้อย และการ-

บริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูง โดยตรวจวัดพฤติกรรมการบริโภคอาหารเป็น 4 ระดับ
คือ

- 4.1 มีพฤติกรรมถูกต้องในระดับดีมาก
 - 4.2 มีพฤติกรรมถูกต้องในระดับดี
 - 4.3 มีพฤติกรรมถูกต้องในระดับปานกลาง
 - 4.4 มีพฤติกรรมถูกต้องในระดับต่ำต้องปรับปรุงแก้ไข
5. การบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ หมายถึง ความถี่ในการบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 1 เนื้อสัตว์ หมู่ที่ 2 ข้าว แป้ง น้ำตาล เผือก มัน หมู่ที่ 3 ผักใบเขียวต่าง ๆ หมู่ที่ 4 ผลไม้ต่าง ๆ หมู่ที่ 5 ไขมัน น้ำมันจากพืชและสัตว์
6. การบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษและให้คุณค่าทางโภชนาการน้อย หมายถึง ความถี่ในการบริโภคอาหารที่อาจมีสารปนเปื้อนซึ่งเสี่ยงต่อสุขภาพและให้แต่พลังงานเพียงอย่างเดียว
7. การบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูง หมายถึง ความถี่ในการบริโภคอาหารที่มีน้ำตาลและไขมันสูง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เป็นข้อมูลสำหรับบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ใช้ในการให้ความรู้และปรับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนให้ถูกต้องเหมาะสม
3. เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานสถาบันการศึกษาและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโภชนาการ